

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพและปัจจัยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมสมบูรณ์ราชธานี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีวัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมสมบูรณ์ราชธานี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมสมบูรณ์ราชธานี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการทหารต่างชั้นสัญญาบัตรต่อสภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมสมบูรณ์ราชธานี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม 4) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการทหารต่างชั้นสัญญาบัตรต่อปัจจัยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมสมบูรณ์ราชธานี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการสังกัดกรมสมบูรณ์ราชธานี จำนวน 686 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

### สรุปผลการวิจัย

#### สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการทหารต่างชั้นสัญญาบัตร จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาเป็นข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 48
- สภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการทหารต่างชั้นสัญญาบัตร

2.1 ด้านการวางแผนบุคคล สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรมีสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการวางแผนบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการวางแผนบุคคลอยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น และข้าราชการทหารต่างชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการวางแผนบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารต่างชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการวางแผน

บุคลากรอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผน งบประมาณ ฝ่ายบุคลากรของหน่วยงาน และการมีส่วนร่วมกำหนดแผนการรับบุคลากรต่อไป

**2.2 ด้านการสร้างและการบรรจุ สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการสร้างและการบรรจุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น และข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการสร้าง และการบรรจุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานด้านการสร้างและการบรรจุอยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น**

**2.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกประเด็น ยกเว้นมีการเชิญวิทยากร หรือผู้ชำนาญการเฉพาะมาให้ความรู้กับบุคลากรเพื่อการพัฒนางานต่อไป และข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารบุคคล ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้น การพัฒนาบุคลากรเน้นการเสริมสร้างให้มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง**

**2.4 ด้านการดำรงรักษาบุคลากร สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการดำรงรักษาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพสภาพการบริหารงานบุคคลด้านการดำรงรักษาบุคลากรอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น และข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการดำรงรักษาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการดำรงรักษาบุคลากรอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานที่ทำงานเอื้อต่อการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง**

**2.5 ด้านสารสนเทศ สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านสารสนเทศ อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็นยกเว้นระบบสารสนเทศช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้าน**

สารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อypbว่าข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านระบบสารสนเทศอยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น

2.6 ด้านค่าตอบแทน สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรมีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อypbว่าข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารบุคคล ด้านค่าตอบแทนอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นมีการประกันความมั่นคงเมื่อออกจากงาน และค่าตอบแทนมีความยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง และข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรมีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อypbว่า ข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรมีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทนอยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น

2.7 ด้านการประเมินผล สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรมีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อypbว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เกือบทุกประเด็น ยกเว้นมีการประเมินผลบุคคลกรอย่างเป็นระบบต่อสุค และข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรมีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อypbว่า ข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารบุคคลด้านการประเมินผล อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นหัวหน้างานมีความยุติธรรม และไม่มีอคติในการประเมินผล และการประเมินผลการปฏิบัติงานมีการแจ้งผลลัพธ์แก่บุคคลกรอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร

3.1 ด้านการวางแผนบุคคลกร สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรมีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการวางแผนบุคคลกร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อypbว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการวางแผนบุคคลกร อยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกประเด็น ยกเว้นการมีส่วนร่วมกำหนดแผนการรับบุคคลกร และการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนงบประมาณบุคคลกรของหน่วยงานอยู่ในระดับน้อย และข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อypbว่า ข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรมีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการวางแผนบุคคลกร อยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น

3.2 ด้านการสรรหาและการบรรจุ สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรมีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการสรรหาและการบรรจุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

พิจารณาในประเด็นย่อๆ อยู่ว่า ข้าราชการท่านชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้าน การสรรหาและการบรรจุ อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น และข้าราชการท่านต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการสรรหาและการบรรจุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อๆ อยู่ว่า ข้าราชการท่านชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคลด้านการพัฒนาบุคคล อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น และข้าราชการท่านต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อๆ อยู่ว่า ข้าราชการท่านต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคคล อยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกประเด็น ยกเว้นมีการเชิญวิทยากร หรือผู้ชำนาญการเฉพาะมาให้ความรู้กับบุคคลากรเพื่อพัฒนา และมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่การปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคคลมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำสุด

3.3 ด้านการร่างรักษาบุคคล สรุปได้ว่า ข้าราชการท่านชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการร่างรักษาบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อๆ อยู่ว่า ข้าราชการท่านชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการร่างรักษาบุคคล อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น และข้าราชการท่านต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการร่างรักษาบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อๆ อยู่ว่า ข้าราชการท่านต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการร่างรักษาบุคคล อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นมีการรักษาผลประโยชน์ให้กับบุคคลากร โดยไม่ลำเอียงและมีอคติอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ด้านสารสนเทศ สรุปได้ว่า ข้าราชการท่านชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อๆ อยู่ว่า ข้าราชการท่านชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะผ่านทาง Internet เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ได้ต่ำสุด และข้าราชการท่านต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อๆ อยู่ว่า ข้าราชการท่านต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านระบบสารสนเทศอยู่ในระดับน้อย

เกือบทุกด้าน ยกเว้นระบบสารสนเทศช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง

3.5 ด้านค่าตอบแทน สรุปได้ว่า ข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตรมีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่าข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตรมีปัญหาการบริหารงานบุคคลด้านค่าตอบแทนอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น และข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่าข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทนอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกด้าน ยกเว้นค่าตอบแทนมีความยุติธรรม และมีการจ่ายค่าตอบแทนเมื่อทำงานล่วงเวลาอยู่ในระดับปานกลาง

3.6 ด้านการประเมินผล สรุปได้ว่า ข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตรมีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่าข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคลด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น และข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหามีการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

4. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลระหว่างข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ตารางที่ 4.30 - 4.37

4.1 ด้านการวางแผนบุคลากร สรุปได้ว่า ข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการวางแผนบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการวางแผนบุคลากร อยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น

4.2 ด้านการสรรหาและการบรรจุ สรุปได้ว่า ข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการสรรหาและการบรรจุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการท่าเรือชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการท่าเรือต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการสรรหาและการบรรจุ อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นการสรรหาบุคลากรพิจารณาจากบุคคลภายในหน่วยงาน ก่อนสรรหาบุคคลภายนอกหน่วยงาน และการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ใช้วิธีคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถสามารถเหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

4.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร สรุปได้ว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการททหารต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ใน ระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรศึกษาต่อ เพื่อพัฒนา ความรู้ความสามารถในระดับที่สูงขึ้น และการพัฒนาบุคลากรเน้นการเสริมสร้างให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

4.4 ด้านการดำรงรักษาบุคลากร สรุปได้ว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการททหารต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการดำรงรักษาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตร และ ข้าราชการต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการดำรงรักษาบุคลากร อยู่ ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นการจัดสวัสดิการ ให้กับบุคลากรทุกคนเสมอภาคกัน และ สภาพแวดล้อมและบรรยายกาศในสถานที่ทำงานเอื้อต่อการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

4.5 ด้านสารสนเทศ สรุปได้ว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการททหาร ต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านระบบสารสนเทศ อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกด้าน ยกเว้น ระบบสารสนเทศช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

4.6 ด้านค่าตอบแทน สรุปได้ว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการททหารต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับน้อย เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านค่าตอบแทน อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นค่าตอบแทนมีความยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

4.7 ด้านการประเมินผล สรุปได้ว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการททหารต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตรและ ข้าราชการททหารต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคล ด้านประเมินผล อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกประเด็น ยกเว้นหัวหน้างานมีความยุติธรรมและ ไม่มีอคติในการประเมินผล และ การประเมินผล การปฏิบัติงานมีการแจ้งผลลัพธ์แก่บุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง

5. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลระหว่าง ข้าราชการททหารชั้นสัญญาบัตร และ ข้าราชการททหารต่างกันว่า ชั้นสัญญาบัตร ตารางที่ 4.38 - 4.45



5.7 ด้านการประเมินผล สรุปได้ว่าข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรมีปัญหาการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

## อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งอภิปรายใน 2 ลักษณะ คือ (1) การวิจัยโดยทั่วไป (2) ผลการวิจัยจากการทดสอบสมมติฐาน อภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรสังกัดกรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การสรรหาและการบรรจุ การดำรงรักษาบุคลากร การประเมินผล การพัฒนาบุคลากร ค่าตอบแทน ยกเว้นด้านสารสนเทศ และการวางแผนบุคลากร ส่วนสภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรสังกัดกรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การประเมินผล การดำรงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การสรรหาและการบรรจุ ค่าตอบแทน สารสนเทศ สารสนเทศ และการวางแผนบุคลากร

สภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรจากการวิจัยพบว่า มีอยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐธิดา ทองช่วย (2547) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลการในฝ่ายบริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารและพนักงานด้านต่าง ๆ คือ ด้านการสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การดำรงรักษาบุคลากร ด้านสารสนเทศ และด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารควรเปลี่ยนนโยบายการบริหารงานบุคคล ในกระบวนการทางการให้ได้รับความยุติธรรม เป็นไปตามความต้องการของข้าราชการ

2. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การประเมินผล การสรรหาและการบรรจุ การพัฒนาบุคลากร การดำรงรักษาบุคลากร ค่าตอบแทน สารสนเทศ และด้านการวางแผนบุคลากร ส่วนปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร โดยภาพรวม

อยู่ในระดับน้อยเกือบทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านค่าตอบแทน การทำงานรักษาบุคลากร สารสนเทศ การวางแผนบุคลากร ยกเว้นด้านการประเมินผล การสรรหาและการบรรจุ และการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงข้าราชการอยู่ในภูมิภาคของข้าราชการ จึงมีปัญหาด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ นุญชน (2544) เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานบุคคล เผ่าครณีศูนย์กอบรมวิศวกรรมเกษตร พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนกำลังคน กระบวนการสรรหาคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การทำงานรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากรและการให้บุคลากรพ้นจากงาน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรและต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร อยู่ในภูมิภาคและนโยบายการบริหารงานบุคคลแบบเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าหน่วยงานนำระบบการวางแผนบุคคลมาใช้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงานบุคคล

การทดสอบสมมติฐานพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลระหว่างข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีสภาพและปัญหาแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลขึ้นอยู่กับประเภทของข้าราชการ กระทรวงกลาโหม ซึ่งนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการกระทรวงกลาโหม ควรคำนึงถึงประเภทของข้าราชการให้มากขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลระหว่างข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ด้านวางแผนบุคลากร ด้านการสรรหาและการบรรจุ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการทำงานรักษาบุคลากร ด้านสารสนเทศ และด้านค่าตอบแทน และด้านการประเมินผลแตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐธิดา ทองช่วย (2547) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในฝ่ายบริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารและพนักงานด้านต่าง ๆ คือ ด้านการสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การทำงานรักษาบุคลากร ด้านสารสนเทศ และด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลระหว่างข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรและข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ด้านวางแผนบุคลากร ด้านการสรรหาและการบรรจุ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการทำงานรักษาบุคลากร ด้านสารสนเทศ และด้านค่าตอบแทนแตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐธิดา ทองช่วย

(2547) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในฝ่ายบริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารและพนักงานด้านต่าง ๆ คือ ด้านการสรรหาบุคคล การพัฒนาบุคคล การดำรงรักษาบุคคล ด้านสารสนเทศ และด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

#### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการชั้นสัญญาบัตรและต่ำกว่าสัญญาบัตร มีสภาพการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลด้านสารสนเทศ และการวางแผนบุคคล อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น การบริหารงานบุคคลของกรมเสนาธิการฯ ควรให้ความสำคัญด้านสารสนเทศ และการวางแผนบุคคลให้มากกว่านี้ หรือควรให้กำลังพลมีส่วนร่วมในการจัดทำสารสนเทศ และมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์

2. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสัญญาบัตรและต่ำกว่าสัญญาบัตร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้าราชการหารออยู่ในระเบียบวินัย จึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานบุคคลร่วมกัน

3. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการต่ำกว่าสัญญาบัตร แตกต่างกันทุกด้าน แสดงว่าปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการต่ำกว่าสัญญาบัตรแตกต่างกับปัญหาของข้าราชการสัญญาบัตร นั้นคือผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับข้าราชการต่ำกว่าสัญญาบัตร

#### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสัญญาบัตร และข้าราชการต่ำกว่าสัญญาบัตร

2. ควรศึกษาความพึงพอใจในการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานอื่นในกระทรวงคลาโนม

3. ควรมีการประเมินการบริหารงานบุคคลของประเภทข้าราชการหน่วยงานอื่นด้วย